

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.2388

Dosar nr..X.

Ședința publică de la 9 iunie 2015

Președinte:	X	- Judecător
	X	- Judecător
	X	- Judecător
	X	- Magistrat asistent

La data de 26 mai 2015, s-a luat în examinare recursul declarat de reclamanta S.C. .X. S.R.L., prin lichidator judiciar .X., împotriva Sentinței .X. din 18 iunie 2013 a Curții de Apel .X. – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea cu data de 26 mai 2015 iar pronunțarea deciziei s-a amânat, succesiv, la 2 și, respectiv, 9 iunie 2015.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin Sentința .X. din 18 iunie 2013, Curtea de Apel .X. – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei D.G.F.P. .X., invocată de aceasta prin întâmpinare, și a respins acțiunea formulată de reclamanta S.C. .X. S.R.L., prin lichidator judiciar .X., în

contradictoriu cu D.G.F.P. .X., ca fiind îndreptată împotriva unei persoane lipsită de calitate procesuală pasivă. A admis excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată din oficiu, și a respins acțiunea formulată de reclamantă, prin lichidator judiciar .X., în contradictoriu cu pârâtele Administrația Finanțelor Publice .X. și Agenția Națională de Administrare Fiscală, ca fiind prescrisă.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut următoarele:

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a DGFP .X..

Prin cererea introductivă reclamanta a solicitat obligarea acestei pârâte la plata de despăgubiri, cauzate prin raportul de inspecție fiscală nr..X./2009, decizia de impunere cu același număr, precum și decizia de soluționare a contestației nr.181/2009, respectiv prin măsura blocării conturilor și a bunurilor (terenuri) reclamantei, dispusă prin acestea.

Ulterior, reclamanta și-a precizat acțiunea, în sensul că înțelege să se judece în calitate de pârâți și cu A.F.P.M .X. și ANAF - Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor.

Se reține că actele administrativ fiscale, pe care se fundamentează practic prejudiciul invocat de către reclamantă și, implicit, cererea de despăgubiri formulată de către aceasta, au fost emise de către Administrația Finanțelor Publice a Mun. .X. (raportul de inspecție fiscală și decizia de impunere) și A.N.A.F. – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor (decizia nr.181/2009 de soluționare a contestației).

În aceste condiții, cererea de reparare a oricărui prejudiciu creat reclamantei prin aceste acte administrativ fiscale trebuie să se judece în contradictoriu cu aceste pârâte, în calitate de instituții publice emitente ale actelor administrative vătămătoare.

Așadar, în condițiile în care DGFP .X. nu a emis niciun act pretins vătămător și nici nu a săvârșit vreo altă faptă producătoare de prejudicii reclamantei, în cererea introductivă neindicându-se vreo asemenea împrejurare, se apreciază că aceasta nu are calitate procesuală pasivă în prezenta cauză, raportul juridic litigios dedus

judecății trebuind a fi soluționat în contradictoriu cu reclamanta - persoană pretins vătămată în drepturile și interesele sale legitime prin actele administrativ fiscale ce au fost anulate irevocabil - precum și AFPM .X. și ANAF – DGSC – emitentele acestora.

Nu se pot reține argumentele reclamantei, din care rezultă că DGFP .X. are calitate procesuală pasivă, întrucât este organul ierarhic superior AFPM .X. și că prezența sa în proces se impune pe considerente de opozabilitate.

Aceasta, întrucât dispozițiile Ordinului Președintelui ANAF nr.3834/2011 reglementează distinct raportul de subordonare existent între administrațiile finanțelor publice județene și direcțiile generale ale finanțelor publice județene, însă precizează expres faptul că fiecare dintre acestea au structuri diferite, precum și atribuții diferite (respectiv art.3 și art.28).

Cum, în mod firesc, acestea au și organe de conducere diferite, se consideră că se poate reține jurisprudența constantă, inclusiv a ICCJ, în sensul că în procesele privind actele lor administrative, autoritățile sau instituțiile emitente au capacitate juridică de drept procesual, putând astfel să stea în judecată fiecare dintre ele, indiferent dacă au sau nu personalitate juridică.

Așadar, simplul raport de subordonare a AFPM .X. față de DGFP .X. nu atrage pentru aceasta din urmă calitatea procesuală pasivă în prezenta cauză, calitate ce revine exclusiv emitenților actelor administrativ fiscale vătămătoare.

De asemenea, se consideră că, la analiza calității procesuale, nu pot fi avute în vedere considerentele de „opozabilitate” invocate de către reclamantă.

De altfel, instanța supremă s-a pronunțat în mod constant în sensul că au calitate procesuală pasivă doar părțile între care s-a creat raportul juridic litigios dedus judecării, iar nu și ale autorității sau instituții publice ierarhic superioare acestora, respectiv de care ele depind financiar, ordonatori principali/secundari de credite (a se vedea, prin analogie, decizia ICCJ – Secțiunile Unite nr. X/2008).

În acest sens, ICCJ a statuat constant că în litigiile formulate de funcționarii publici, privind drepturi bănești rezultate din

raporturile lor de serviciu, au calitate procesuală pasivă doar autoritățile sau instituțiile publice angajatoare, iar nu și alte autorități sau instituții publice ierarhic superioare acestora ori care au calitatea de ordonator superior de credite (în concret, instanța supremă s-a referit la lipsa calității procesuale pasive a Ministerul Finanțelor Publice).

Pentru toate aceste considerente, în temeiul dispozițiilor legale precizate, se consideră că excepția lipsei calității procesuale pasive a DGFP .X., invocată de aceasta prin întâmpinare, este întemeiată, astfel că urmează să o admită și să respingă acțiunea formulată împotriva sa, ca fiind îndreptată împotriva unei persoane lipsită de calitate procesuală pasivă.

Referitor la excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată din oficiu.

Termenul în care poate fi formulată cererea de despăgubiri este reglementat de dispozițiile art.19 alin.1 și 2 din Legea nr.554/2004, conform căroră „ ..., termenul de prescripție pentru cererea de despăgubire curge de la data la care acesta a cunoscut sau trebuia să cunoască întinderea pagubei. Cererile se adresează instanțelor de contencios administrativ competente, în termenul de un an prevăzut la art. 11 alin. (2)”, dispoziții ultime ce reglementează un termen de „un an de la data comunicării actului, data luării la cunoștință, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, după caz.”.

Interpretând sistematic și gramatical aceste dispoziții, instanța de fond apreciază că termenul de prescripție analizat are o durată de un an și începe să curgă de la data la care persoana păgubită a cunoscut sau trebuia să cunoască producerea și întinderea pagubei.

Altfel spus, legiuitorul a stabilit două momente alternative de la care poate începe să curgă termenul de prescripție, respectiv unul subiectiv, iar celălalt obiectiv, independent de comportamentul și atitudinea concretă a persoanei păgubite.

Or, în opinia instanței de fond, momentul obiectiv precizat constă în pronunțarea deciziei ICCJ – SCAF nrX/8.02.2011, prin care s-a menținut sentința Curții de Apel .X. Secția a VIII-a contencios

administrativ și fiscal, întrucât la acest moment soluția de anulare a actelor administrativ fiscale pretins păgubitoare pentru reclamantă a rămas irevocabilă.

Așadar, de la momentul când s-a constatat irevocabil nelegalitatea actelor administrativ fiscale, reclamanta trebuia în mod obiectiv să cunoască prejudiciul produs prin măsura de blocare a conturilor și a unor bunuri proprietatea sa, dispusă prin aceste acte, astfel că de la momentul precizat a început să curgă termenul de prescripție de 1 an, termen care s-a împlinit la data de 8.02.2012.

În acest sens s-a pronunțat și ICCJ – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal prin decizia nr.X/2012, ocazie cu care s-a statuat că „...ordinul de trecere în rezervă, anulat prin Sentința civilă nr. X/2008, rămasă definitivă la 27 martie 2009 prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. X. Nu are relevanță când s-a realizat în fapt reintegrarea efectivă, în calcularea termenului de prescripție stabilit de art.19 din Legea nr.554/2004. Recurentul a luat cunoștință de decizia irevocabilă la data de 27 martie 2009, de la această dată se socotește termenul de la care trebuia să cunoască întinderea pagubei determinată de emiterea ordinului de trecere în rezervă, care a fost anulat irevocabil”.

Nu poate fi reținută susținerea reclamantei – în sensul că termenul de prescripție analizat a început să curgă la data la care a luat la cunoștință despre starea sa de insolvență.

Aceasta, întrucât starea de insolvență este doar o pretinsă consecință a prejudiciului cauzat prin măsurile dispuse de organele fiscale în cadrul actelor administrativ fiscale anulate, iar legiuitorul a prevăzut expres că termenul de prescripție a cererii de despăgubiri începe să curgă la momentul când persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască producerea prejudiciului, iar nu a consecințelor ulterioare ale acestuia.

În plus, nimic nu a împiedicat-o pe reclamantă ca, la momentul anulării irevocabile a actelor administrativ fiscale, să cunoască devalorizarea bunurilor indisponibilizate de către organele fiscale, dobânzile, penalitățile și comisioanele bancare,

precum și pierderea produsă ca urmare a imposibilității recuperării cheltuielilor avansate pentru proiectele imobiliare, invocate în cererea introductivă.

De altfel, dacă insolvența reclamantei ar fi intervenit peste o lungă perioadă de timp, acceptarea opiniei reclamantei ar presupune ca în toată această perioadă termenul de prescripție să nu curgă, lucru inacceptabil, mai ales că toate cauzele de suspendare sau de întrerupere a prescripției sunt expres prevăzute de legiuitor.

Deschiderea procedurii insolvenței reclamantei, în cursul termenului de prescripție analizat, nu a operat suspendarea sau întreruperea acestuia, mai ales că a fost numit concomitent pentru aceasta administratorul judiciar CI .X., care ar fi putut formula cererea de despăgubiri în termenul legal de prescripție, lucru pe care însă nu l-a făcut.

Așadar, în condițiile în care termenul de prescripție a dreptului material la acțiune pentru solicitarea de despăgubiri s-a împlinit la data de 8.02.2012, iar reclamanta a formulat prezenta cerere introductivă la data de 12.04.2012, se consideră că excepția prescripției dreptului material la acțiune al reclamantei, invocată din oficiu, este întemeiată.

Împotriva acestei soluții, considerând-o netemeinică și nelegală, a declarat recurs reclamanta, prin lichidator judiciar.

Motivele de recurs invocate conform art.304¹ se încadrează în dispozițiile art.304 pct.9 Cod procedură civilă invocându-se greșita aplicare a dispozițiilor art.19(1) din Legea nr.554/2004 în ceea ce privește admiterea excepției tardivității formulării acțiunii în despăgubiri formulată la data de 12.04.2012.

În cadrul motivelor de recurs recurenta arată că soluționarea acțiunii pe excepția tardivității formulării este nelegală și netemeinică arătându-se că momentul obiectiv de la care a început să curgă termenul de prescripție prevăzut de art.19(1) din Legea nr.554/2004 este acela al disponibilizării bunurilor, măsură ce nu a fost luată până la data intrării în faliment a societății reclamante, respectiv data de 6.06.2011.

Recurenta-reclamantă susține că în raport de momentul începerii curgerii termenului de 1 an prevăzut de art.19(1) din Legea nr.554/2004 – 6.06.2011 acțiunea în despăgubiri formulată la data de 12.04.2012 este în termen în raport de dispozițiile legii speciale.

Recurenta-reclamantă arată că în mod greșit prima instanță a apreciat că momentul obiectiv de la care începe să curgă termenul prevăzut de art.11(2) din Legea nr.554/2004 constă în pronunțarea Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția contencios administrativ și fiscal nr.X/8.02.2011 respectiv data la care soluția de anulare a actelor administrativ fiscale pretins păgubitoare pentru reclamantă a rămas irevocabilă.

Se apreciază că în cauză recurenta-reclamantă a cunoscut efectiv întinderea pagubei la data de 28.09.2011 data intrării societății în procedura de insolvență, respectiv data când administratorul judiciar a întocmit raportul privind cauzele și împrejurările care au dus la apariția stării de insolvență.

Se solicită admiterea recursului și casarea sentinței atacate în sensul trimiterii cauzei aceleiași instanțe pentru continuarea judecății.

La dosar recurenta-reclamantă a depus acte în baza art.304 (1) Cod procedură civilă și concluzii scrise în care a solicitat admiterea recursului astfel cum a fost formulat.

Analizând recursul declarat, în raport de motivele invocate, Curtea îl apreciază pentru următoarele considerente ca nefondat, în cauză nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de art.304 pct.9 Cod procedură civilă, respectiv aplicarea greșită a legii, a dispozițiilor art.19(1) și (2) Cod procedură civilă.

Soluția recurată prin care acțiunea în despăgubiri, astfel cum a fost precizată de către reclamanta-recurentă în baza art.19 din Legea nr.554/2004 a fost respinsă ca prescrisă este legală și temeinică, în raport de actele depuse și de susținerile părților, în ceea ce privește momentul de la care curge termenul de prescripție de 1 an, respectiv data când recurenta a cunoscut sau trebuia să cunoască întinderea pagubei.

În cauză acțiunea în despăgubiri astfel cum a fost precizată a fost introdusă la o instanță necompetentă respectiv Tribunalul .X. la data de 12.04.2011, recurenta-reclamantă apreciind că data de la care a început să curgă termenul de 1 an de prescripție pentru formularea acțiunii în despăgubiri este cel mai devreme data disponibilizării bunurilor societății 6.06.2011 sau cel mai târziu data intrării societății în procedura de insolvență 28.09.2011. Pe cale de consecință se apreciază că acțiunea a fost formulată în termen, fiind în mod nelegal apreciată ca prescrisă și respinsă ca atare de instanța de fond.

Curtea apreciază că prima instanță a apreciat corect că momentul obiectiv de la care începe să curgă termenul de prescripție de 1 an a început să curgă pentru reclamantă de la data de 8.02.2011 data pronunțării deciziei ÎCCJ-SCAF nr.X/2011, prin care s-a menținut sentința CAB, pentru că la acest moment soluția de anulare a actelor administrativ fiscale a rămas irevocabilă.

Data de 8.02.2011 este momentul obiectiv cel mai lung posibil de la care recurenta-reclamantă trebuia să cunoască întinderea pagubei solicitate în condițiile în care daunele materiale au fost solicitate după anularea actelor fiscale soluție dispusă irevocabil de la data de 8.02.2011, moment de la care a început să curgă termenul de 1 an prevăzut de art.19(1) și (2) din Legea nr.554/2004.

Curtea nu va reține aspectele invocate în recurs, apărările respinse motivat de instanța de fond, în sensul că termenul de 1 an a început să curgă de la data disponibilizării bunurilor sau de la data intrării societății în procedura de faliment.

Deoarece aceste proceduri sunt consecințe ale pretinsului prejudiciu solicitat de la organele fiscale, iar în cauză recurenta-reclamantă la data anulării irevocabile a actelor fiscale contestate putea sau trebuia să cunoască întinderea despăgubirilor solicitate, respectiv prejudiciul solicitat constând în procedura produsă ca urmare a imposibilității recuperării cheltuielilor avansate pentru proiectele imobiliare în derulare.

În mod corect prima instanță a stabilit corect momentul de la care a început să curgă termenul de prescripție și a apreciat că

deschiderea procedurii insolvenței nu a întrerupt sau suspendat cursul de 1 an al prescripției prevăzute de art.19(1) și (2) din Legea nr.554/2004, termen care s-a împlinit la data de 8.02.2012. în consecință acțiunea formulată la data de 12.04.2012 a fost în mod corect apreciată ca prescrisă și respinsă ca atare.

Față de cele expuse mai sus, Curtea în baza art.312(1) și (2) Cod procedură civilă va respinge recursul ca nefondat menținând ca legală și temeinică sentința pronunțată de instanța de fond.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge recursul declarat de reclamanta S.C. .X. S.R.L., prin lichidator judiciar .X., împotriva Sentinței .X. din 18 iunie 2013 a Curții de Apel .X. – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, ca nefondat.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 9 iunie 2015.

XXXXX